

2 Timoteu

Pauru okusiwa mijē Timoteu pè maekwerà

Imovyvya

Aã kareta Janejare'e Āg omotekokuwa Pauru tokusiwa mijē Timoteu pè maekwerà. Romã taa pè jimopã'āga pè tui remē okusiwa ijupe upa. Okuwa noiko puku'āi maevo. Ajawyi okusiwa amātejē Timoteu mokasia rōmō. Kee e'i ikusiwa: “Āwitō sota ikatu mǎē oōvijā werovija katu jē jiapisia mē, āwīvo ve ikō jimomorijaua pè tereiko ipi nē”, e'i (2Tim. 2.3). “Terepoi e'ā ikō Jesu rerovijaa wyi a'evo remē ipi nē”, e'i (2Tim. 2.3). Āmō, kee e'i: “Moregeta teitetea rōwā Jesu rekoa ipi. Jiayvuvaja vajaa rōwā teve”, e'i (2Tim. 2.14). Aã kareta rē Pauru kee e'i ikusiwa: “Pirujē Janejare'e ayvukwerà aje ywete... A'e rupi tē aje ywete mǎē jakuwa ipi. Āmō, jakuwa ava mō nivoi poromō'e remē... Āmō, a'e rupi nivoi ekoia jakuwa. Āmō, ivo katu ekoia jakuwa teve ipi”, e'i mǎē (2Tim. 3.16).

---

1 Ije, Pauru, kareta akusiwa ajupa. Kiristu Jesu remimonokwerà tē ije. Janejare'e ywe'e epyteporo Kiristu remimonokwerà rōmō taiko, ijayvukwerà kee e'i mǎē tamojenu erokwa: “Kiristu Jesu rē jajirovija remē, ipyri jaiko karuarutà āmē, e'ipa maekwerà rupi katu”, e'i mǎē. Aepo jaa amojenu erokwa āmē.

²Aã eremikusiwarerà amono tarà mijē neupe, Timoteu. Era'yre'e vo ene, eremiau tē.

Janejare'e ikō tanerereko katu okatuaya rupi nē, a'e ene. Taneporijauesa teve ikō ipi nē. Tanepy'amokatu teve ikō ipi nē. Janerōvijā Kiristu Jesu ve ikō ta'evo nerereko nē, a'e ene.

“Terejipirau e'ā ikō Jesu rekoa mojenua rē neiko nē”, e'i mǎē

³Janejare'e pè aporegeta remē upi upi, neupewarà mō aporegeta ijupe ipi. Aryvo rupi aporegeta neupewarà mō ipi. Pya rupi ve aporegeta neupewarà mō ipi. Eroryvay aiko, oromovyvy Janejare'e pè remē ipi. A'e

tè aje ywete amoe'e ipi, epy'a pupe tè amoe'e remẽ. Nepy'a ky'ai amoe'e remẽ ipi. Āwitō erāmōi kō omoe'e ywete ipi, āwīvo ve aiko ipi. ⁴Jypy remẽ ajivy aa newyi remẽ itōkō, neāgyoay wete ere emono. Neja'o wete itōkō ere emono. A'evoa rē aja'a remẽ, oroekaray ipi. Apota katuay amā'ẽ mijē nere. Āmē sōsi janeroryvay tarā mijē ojee jamājā ky'y. ⁵Ajipy'amogeta jē nere aiko ipi. Karamoe remẽ itōkō nejaryi Roiti, Jesu Kiristu rē ojirovija ypy. Āmō, ney Eunisi ojirovija ve ee. A'e reruparā kō rōmō neiko ky'y. Akuwa jē a'evō neiko mā'ẽ, tuku. Aje ywete nejirovija ee neiko ipi.

⁶Ajawyi kee a'etā ene, tereja'a jē ee. Jypy remẽ epo ainō neapyte 'aryvo aporegeta Janejare'e pē maekwerā rē tereja'a jē neiko, Janejare'e ome'ẽma amātejē o'Āg neupe maekwerā rē. Aekwerā rē tereja'a jē neiko. Aekwerā rupi ve ikō mirā kō teremotekokuwa ereko nē, a'e neupe. ⁷Ajamā'ẽ o'Āg ome'ẽ jane remẽ, poromogyje mā'ẽ rōwā ome'ẽ jane ipi. Poromokasiay mā'ẽ tè ome'ẽ jane. Āmō, poromojiauvayoka ojee mā'ẽ tè ome'ẽ jane. Āmō, poromojireko katuoka mā'ẽ tè ome'ẽ jane. A'evoa rōmō o'Āg ome'ẽ jane ipi.

⁸Ajawyi Janerōvijā ywete rekoa rē poromotekokuwa remẽ, terejipirau e'ā poromotekokuwa ipi, a'e neupe, Janejare'e janemokasipa o'Āg pē rewarā mō. Āmō, terejimosiōka e'ā ikō ewyi ipi nē, jimopā'āga pē aju remẽ, a'e neupe. [Nivoi aiko rewarā mō rōwā agyvo ike jimopā'āga pē aju ajupa.] Jesu rekoawerā amovyvy aiko ipi rewarā mō tè agyvo erereko kupa. Ajawyi terejimosiōka e'ā ikō ere nemājā nē, a'e neupe. Evokwery pē nemomoriĵautā ajaire kupa, Jesu ayvu mojenuarā teve ene rewarā mō. Ajamā'ẽ teremovyvy ikō Janejare'e kasia rupi ipi nē. ⁹Aje Janejare'e janerereko katu janeaiwererā wyi. Janepyteporopa okoty rewarā kō rōmō tijaiko ky'y. Janerauvay rewarā mō a'evō janerereko. Janevota janekatuay rewarā mō rōwā a'evō janerereko. Wemimota rupi tè a'evō ekoi. Karamoe remẽ, vyv jinō e'āve, oja'a amātejē a'evō janerereko katua rā rē. Kee e'ipa amātejē karamoe remeve:

– Era'yry Kiristu Jesu mǎnōa rupi areko katu kōtā, e'i amātejē.

Aekwerā rupi katu tè a'evō ekoi. ¹⁰Age'e tè katu a'evoa omojisaoka jane ky'y. Kiristu Jesu vāea rupi tè jamā'ẽ gatu ee, Janerereko katuarā vāea rupi. A'evoa rupi teve mǎnōa kasia omoma. Wayvu e'eay rupi jaiko karuarua rā omojikuwaoka jane ky'y.

¹¹Karamoe remeve Janejare'e epyteporopa amātejē emono Jesu ayvu mojenuarā rōmō taiko. Jesu rekoa rē toporomotekokuwa mā'ẽ rōmō taiko ky'y. ¹²Āwīvo aiko ky'y rewarā mō, ajimomoriĵau Jesu ayvu noerovija tari mǎe kō po pē ajupa. A'evō ipe erereko kupa remẽ, najimosiōka'āi aiko āmē. Akuwa temirovija rā teāmā mā'ẽ rē ajirovija. Akuwa ikasi mā'ẽ tè. Āmō, akuwa aje ywete e'i mā'ẽ tè. Wayvukwerā omokatuoka jētā eupe. Nomokājāoka'āi wayvukwerā okoty rewarā kō wyi ipi. Wayvu e'eay ome'ẽma ije jypy remẽ. Awyje ijayvu ekoi jētā. Āmō, wekoa rē mosikoa, a'evoa nomokājāoka'āi teve. Wa'yry vāea pe'ĩ tesō a'evotā ekoi.

¹³ Ajawyi kee a'e ene, tuku. Āwitō Janejare'e ayvu e'e rē kōrijō tē oromotekokuwa ipi, āwīvo ve ijayvu e'e rē kōrijō tē teremotekokuwa jane kō ipi. Kiristu Jesu ojirovijaoka jane rewarā mō, āwīvo tereiko ipi. Āmō, poroauvayoka Janejare'e ipi rewarā mō, a'evō tereiko ipi. ¹⁴ Janejare'e o'Āg tē tesō oinō Jesu koty rewarā kō py'a kō pupe ipi. I'Āg nemotekokuwatā wayvu e'e rē nerereko. Nepy'amokasitā teve nerereko ipi. Ajawyi ijayvukwerā omotee tite mae kō wyi terejimokatu jē neiko āmē, i'Āg kasia rupi.

¹⁵ Nekuwa pirujē Asia yvy wānā kō ereitypa oo ky'y, Jesu koty rewarā kō. Āmō, kejō ve ereity oo. Pijeru. Āmō, Emojeni. Mokocejō ereity oo kupa mae kō. ¹⁶ Ajamā'ē Onesipuru nereityi ipi. Ipyriwarā kō ve nereityi ipi. Epātāvō teve emokasi kupa ipi. Nosī'ai ewyi kupa jimopā'āga pupeaju remē. Uu uu jimopā'āga pē eresa epātāvō kupa ipi. Ajawyi Janerōvijā Jesu pē kee a'e: "Eporijauesa ikō Onesipuru kō ereko katu ipi nē", a'e ijupe ipi.

¹⁷⁻¹⁸ Nekuwa katu manyvo Onesipuru epātāvō ywete, Epesu taa pē aiko remē. Aekwery vo jē ekoi, Romā taa pē. Ike Romā taa pē ovāe remeve, ereka tite. Ajaire ajaate eresa ky'y. Ajawyi Janerōvijā ywete topy'a mokasi, kee te'i: "Aje ywete Erōvijā ywete eporijauesatā, ojivy uu mijē remē", te'i.

"Terejimokasi sota vo mālē rōmō", e'i mālē

2 ¹ Era'yry vo ene, tuku. Ajawyi kee a'e tarā mijē ene. Kiristu Jesu revejē ikō tereiko ipi nē, a'e ene. A'e nemokasiarā rōmō ekoi. Nerereko katu jētā nerereko ipi. ² Jypy remē ojipyri jaiko remē itōkō, neenu katu eremimojenuwerā kō. Nemā'ēma itōkō aty wasu kō amotekokuwa remē ipi. Ajawyi ene ve eayvukwerā kō rē teremo'e jane kō temirovija kō imotekokuwa kō ipi ky'y. Āmē tē a'e kō ve okuwa katutā. A'evō remē neremimo'ekwerā kō ve ajaire poromo'etā teve iko ipi.

³ Āwitō āmō kō emoai Kiristu Jesu koty rewarā rōmō aiko rewarā mō, āwīvo ve nemoaitā kupa. Ajamā'ē a'evō ipe nerereko kupa remē, terepoi e'ā ikō Jesu rerovijaa wyi ipi nē. Sota rē tē poromosā'āgatā nemotekokuwaa rōmō. Āwitō sota ikatu mālē oōvijā werovija katu jē jiapisia mē, āwīvo ve ikō jimomorijaua pē tereiko ipi nē. ⁴ Ava mō sota rōmō ekoi remē, sota posikoa rē kōrijō tē oja'a ipi. Oōvijā ayvu rupi katu ekoi ipi. Na'evoi sō remē, sota rōvijā naory'ai wemīgwai kō rē āmē. [Āwīvo ve pejē, Kiristu koty rewarā kō rōmō peiko remē. Janejare'e morya rē ywesō tapeja'a ipi.]

⁵ Āmō, kee a'e teve ene. Ojā mālē rē tē poromosā'āgatā. Ava mō ojā mālē rōmō ojā remē, nojā te'ite'ai ipi. Tōvijā "ejā" e'i remē tē katu ojātā. Āmō, "Terejavu e'ā pee", e'i tōvijā mālē rupi katu teve ojātā. Na'evoi sō remē, tōvijā nomoe'e'ai āmē. Oōvijā ayvu rupi katu ekoi remē tē omoe'etā tōvijā āmē. [Ajawyi a'evō tereiko, a'e neupe. Jesu rerovijaa rupi katu kōrijō tereiko ipi, a'e neupe. A'evō remē tē Janejare'e orytā nere āmē.]

⁶ Āmō, kee a'e neupe. Āwitō koo jarà rā'ī o'u ypy wemitā'akwerà ipi, a'e tē oposiko ywete ee ipi rewarà mō. [Āwīvo ve japosiko ywete Janejare'e pē remē.] ⁷ Ajawyī kee a'e ene. Ejipy'amogeta katu ikō pirujē eayvu rē ipi nē, a'e neupe. Āmē āwīvo neiko remē, Janerōvijā ywete nemotekokuwatā āmē ipi. Pirujē eayvukwerà rē netekokuwavaytā āmē ipi.

⁸ Jesu Kiristu rē ikō tereja'a jē ikō ipi nē. Tāmō Tavi Jeapyrerà e'eay tē Jesu. Janejare'e omomoera mǎ'ē tē a'e. Pirujē a'evo 'evoa amojenupa neupe maekwerà rē tereja'a jē ikō neiko ipi nē. ⁹ Eremimojenuwerà rē noenu tari mǎe kō emopǎ'ā kupa ky'y. Epokwaoka kupa. Āwitō nivoi mǎe kō omopǎ'ā kupa ipi, a'evo erereko kupa. Opota ipe Janejare'e ayvu mojenua omomi kupa. Ajamǎ'ē manyvo noereko'āi imomi kupa. ¹⁰ Ajimomoriyauvey ipe remē, napi'āi ajamǎ'ē Jesu ayvu mojenua wyi, āwisō tojirovija katu Kiristu Jesu rē kupa. Āmē sōsi owaray iseny katu mǎ'ē kyty ootā oiko karuaru rōmō iko Janejare'e pyri kupa ky'y. ¹¹ Aje ywete kee eu:

Jesu revejē jamānōma remē,
aje jaiko karuarutā ipyri āmē.

¹² Jajimomoriyau ipe remē, tijajimo'y jē ee jaiko ipi.

Āmē sōsi jaiko karuarutā āmē ipyri jaiko.

Ojimojōvijā wasu remē, jane ve ipyri jaikotā āmē ky'y.

Jōvijā rōmō teve jaikotā ipyri āmē.

Tijajimosioka e'ā iwyi nivoi mǎe kō rovake jaiko ipi.

“Erōvijā rōwā Jesu”, tija'e tite e'ā āmē ovake kō.

A'evo sō jaiko remē, ivo ve, “Ekoty rewarà rōwā”, e'i tary ve
janeupe āmē Jesu. Janerovajatā āmē.^a

¹³ Ajamǎ'ē nijajirovijai sō ee ky'y remē,
temirovijā rōmō ekoi jētā āmē.

Wayvu katuay rupi tē ekoi mǎ'ē tē.

Niwari mǎ'ē tē.

Nomoteei wayvu mǎ'ē tē, eu ijupe.

“Janejare'e teremory ipi”, e'i mǎ'ē

¹⁴ Āmō, kee a'e. Jesu koty rewarà kō pē neporegeta remē, kee tere mijē ijupe kō: “Janejare'e reminu rōmō kee a'e pejē. Moregetaa teitetea rōwā Jesu rekoa. Jiayvuvaja vajaa rōwā teve. A'evoa rē rōwā Janejare'e ayvu pemotekokuwatā! A'evoa rē nijanemokasioka'āi Jesu rerovijaa ipi”, ere ijupe kō.

¹⁵ Āmō, kee a'e teve ene. Ejimokasiay wete ikō ivo katu teremotekokuwa jane kō Jesu ayvu e'eay rē nē. Āwitō oposiko mǎ'ē

^a 2.12 Mat. 10.33; Ruk. 12.9

noenōsī'āi oposikoawerà, ãwĩvotà ene Janejare'e rovake. ãwĩvo neiko remē, kee e'itā neupe: “Ōō, Jesu remĩgwai e'e tē ãwĩ”, e'itā ãmē Janejare'e neupe. ¹⁶Janejare'e nomomojyi mǎe kō poregetaa rē ikō terejapyaka e'ã nē. ãmō, kee e'i mǎē rē terejapyaka e'ã: “Janejare'e aje ywete rōwǎ janeupe”, e'i mǎē rē ikō terejapyaka e'ã nē. Aepo jaa poromomoioaka Janejare'e ayvu wyi ipi. ¹⁷Ipojy mǎē tē poromo'e rǎ'āga mǎe kō ipi. ãwitō moe porosu'u remē, porooupa aykwerà. ãwĩvo ve poromo'e rǎ'āga mǎe kō janepy'a kō rupi porooupa poromokasioka e'ãa. Nijanemotekokuwaokai. Imeneu a'evō ekoi ipi. Poromo'e rǎ'āgagà iko ipi. Piretu a'evō ve ekoi. ãwĩ kō a'evō ekoi mǎe kō tē. ¹⁸Ajawyi opoipa ywe'e tite Jesu rekoa e'e wyi kupa. Kee e'i tite poromo'e kupa ky'y:

– Jesu rē jajirovija ypy remē, janemomoerapa. Awyjepa. Jamǎnō remē nijapoera mijē'āi, e'i tite a'evō mǎe kō.

Aepo rē Jesu koty rewarà kō mō ojapyaka ywe'e tite. Nojirovija ywe'e'i tite Jesu rē ãmē kupa ky'y. ¹⁹Ajamǎē Janejare'e ayvu aje ywete mǎē tē. Temirovija rōmō tē ekoi ipi. Aje nijarovija pǎnē'āi ijayvu ipi. Ajare kee e'i Janejare'e ayvu e'e ojikusiwa: “*Janerōvijǎ ywete okuwa okoty rewarà kō ipi*”,^b e'i. ãmō kee e'i ojikusiwa: “*Pirujē, 'Janerōvijǎ ywete koty rewarà tē ije', e'i mǎe kō nivoi tekoua wyi topoi ikenē*”, e'i ikusiwa maekwerà.

²⁰⁻²¹Ajawyi poromo'e rǎ'āga mǎe kō ayvu wyi terejireko katu neiko ipi. ãmō, moregeta teitetea wyi. ãmē tē Jesu remĩgwai e'eay rōmō neikotà neiko ãmē ky'y. Temiporukwerà^c rē tē poromosǎ'āgatà. Tetà wasu wryy pē, iteetejē ijarà wemiporukwerà kō wereko ipi. Yvyra temiporukwerà kō, yjy temiporukwerà kō, yvy karakuri temiporukwerà kō teve. Naepyi mǎē yvyra temiporukwerà kō. ãmō, yjy temiporukwerà kō. ãwĩ ãwĩ kō. A'e kō kōē jawe jawe ijarà oporu ipi. Na'evoi ãmē temiporukwere'eay kō, ma'e yvy karakuri temiporukwerà kō. Noposikoyty rǎ'ĩ ee ipi. Nijaporu teitetei ipi. Temiporukwerà epy wete mǎē vo 'ejē tijaiko, Jesu remĩgwai e'eay rōmō ipi. Ijupewarà mō tē tijaiko. ãmē tē oposikotà janereve ãmē iko. Wemĩgwai e'e rōmō janererekotà ãmē ky'y.

²²Terejimokasi Janerōvijǎ ywete rekoa rupi neiko. ãmō, terejirovija ywete ee neiko ipi. ãmō, tereauvay jane kō ereko ipi. Ivo katuay tereiko jane kō pyterà rupi neiko ipi. A'evō tereiko. ãmō, pirujē Jesu koty rewarà kō ve ta'evō ekoi. Nivoi tekoua pe wyi terejisyry nejireko katu neiko ipi. Terejimoja'y e'ã ikō neiko ipi nē. Aje ywete poromotekokuwa mǎē rōmō tē neikotà ãmē.

²³Terejapyaka e'ã ijayvu teitete mǎe kō ayvu rē ipi, manyvo jaa rōmō rōwǎ ijayvu kō rewarà mō. Poromoteitete ipi rewarà mō.

²⁴Janerōvijǎ ywete remĩgwai tē ene rewarà mō, ayvu teitete rupi tereiko e'ã ipi. Ikatusa rupi kōrijō tē tereporegeta jane kō pē neiko ipi.

^b 2.19 P.Moirō. 16.5   ^c 2.20-21 Jausa mǎē'ē jaa tē.

Teremotekokuwaway kō kōrijō Janejare'e ayvukwerà rē neiko, pirujē. Terejimopirai e'ā imotekokuwa kō neiko ipi.

²⁵Neayvu noerovijai mǎe kō nemotekokuwatà remē, ikatusa rupi teremotekokuwa kō ipi. Jikō'ōa rupi rōwā. Maevo Janejare'e 'Āg kasia rupi ojimosiokatà weko aiwerà reitypypyioka Janejare'e pè ãmē kupa. Ojimotekokuwatà Jesu rekoa aje ywete mǎ'ē rē ãmē kupa ky'y. ²⁶Ojeekyitā ājāgai rōvijā kasia pe wyi ãmē kupa ky'y, ojimotekokuwa paire. Kee. Ājāgai rōvijā wereko poropyya vo sō mǎ'ē. Jesu rekoa ojavyoka jane kō pè remē, ājāgai rōvijā rekoa rupi tē ekoi ywe'e titetā kupa. Ajawyi eko aiwerà rupi ekoi ywe'e titetā kupa ky'y. Ajamǎ'ē ojimotekokuwapa kupa ky'y remē, ojeekyitā ājāgai rōvijā po pe wyi kupa ky'y.

Jesu vāea rā renonewarà rewarà

3 ¹Manyvotà pō tekoua Jesu vāea renone. Aepo jaa rē oromotekokuwatà terekuwa amātejē manyvotà rā'ī mārānaiwerà rewarà. Terejimotekokuwa amātejē ãmē ivāea renoneve neiko. A'e okwa remē waypetetā jane kō rekoa ky'y. ²Āmē oikotā mōa'ārōwā nivoi mǎe kō ky'y. Keetā ekoi kupa. “Ije ywesō”, e'i teywetetā iko kupa. Āmō, okāte'ātā oma'e kō rē iko kupa. Āmō, ojimoe'e rā'āgatā tē iko kupa. Āmō, poroerōarōtā iko kupa. Āmō, Janejare'e omojaiwetā iko kupa. Āmō, oōvijāgwerà kō ayvu noerovija'āi iko kupa. “Tete” ne'i'āi wereko katua pè iko kupa. Ivo tekoua nopota'āi iko kupa. Āmō, Janejare'e nomomojy'āi ywe'e tite iko kupa. ³Āmō, noporoporiyaesa'āi iko kupa. Āmō, nojimore mijē'āi ojikō'ō wee maekwerà kō rē iko kupa. Nivoi mǎ'ē omo'ytā teywete mirā kō rē iko kupa. Āmō, nojireko katu'āi nivoi tekoua wyi iko kupa. Āmō, poromoai ywe'e titetā iko kupa. Āmō, ivo tekoua nopota'āi iko kupa. ⁴Āmō, poromoākwa'ātā kupa. Āmō, nojirokyje'āi ywe'e tite iko jowyi kō kupa. Āmō, wee kōrijō tē oja'atā iko kupa. Āmō, omorya rē ywesō oja'atā iko kupa. Janejare'e noau'āi iko kupa. Wāi wāisō ekoitā kupa. ⁵A'evō ekoi mǎe kō, “Janejare'e rekoa rupi aiko ipi”, e'i rā'āgatā oupe iko kupa. Ajamǎ'ē “aje” ne'i'āi Janejare'e kasia pè iko kupa. A'e a'e kō rē terejimory e'ā ikenē, a'e neupe ãmē.

⁶Uve age'e remē a'evō ekoi mǎe kō mō. Kee ekoi kupa ipi. “Janejare'e ayvu mojenuarà teve ije”, e'i rā'āga oupe kupa ipi. Oo oo jane kō retā wryy rupi iko wemimoripearà rā kō reka kupa ipi. Wāivīgwerà notekokuwai mǎe kō ywesō ojimoripeoka apijarerà kō pè ipi. A'e kō wāivīgwerà ojimoane'e jē waiwererà rē mǎe kō. Wemimota aiwerà rupi ekoi mǎe kō a'evō ekoi. Nojireko katui nivoi tekoua wyi iko mǎe kō. A'evō ekoi wāivī mǎe kō ywesō ojimoripeokatā poromoripearà kō pè, kee e'i rā'āga kupa remē: “Janejare'e ayvu rē poromo'etā!” e'i rā'āga kupa remē. ⁷Āmē a'e wāivīgwerà kō wenu katu ywe'e tite, aepo e'i kupa remē. Opoa tite ojimotekokuwa kupa. Ajamǎ'ē aje ywete mǎ'ē nokuwai kupa ipi.

⁸ Āmō, kee ekoi poromoripe mǎe kō ipi. Āwitō karamoe remē Jani, Jāpere reve, ojimokasi ywe'e tite Moisesi rē kupa.^d Āwīvo vetà age'ewarà poromoripe mǎe kō. Ayvu aje ywete mǎ'ē noenu tari kupa. Ajawyi otekokuwaa rǎ'āga rupi kōrijō tē ekoi kupa. Kiristu rē ojirovija rǎ'āga rupi tē ekoi kupa. ⁹ Ajamǎ'ē noporomoripe puku'āi kupa ky'y. Ke'ī ojikuwatà otekokuwa e'ā mǎe kō rōmō iko kupa. Āwitō karamoe remē Moisesi kō nojmoripeokai Jani kō pē, ojikuwa poromoripearà kō rōmō ekoi kupa rewarà mō. Āwīvo vetà age'e remēwarà kō ojikuwatà poromoripearà kō rōmō ekoi kupa.

“Janejare'e ayvu e'e rē teremotekokuwa kō ipi”, e'i mǎ'ē

¹⁰ Aje oromotekokuwa ee mǎ'ē rupi katu neiko ipi. Etekokuwaa rupi poromotekokuwa ee mǎ'ē nekuwa ipi. Āmō, ivo katu aiko mǎ'ē nekuwa teve. Janejare'e remimota rupi aiko mǎ'ē nekuwa katu teve. Āmō, Janejare'e rē ajirovija mǎ'ē ve nekuwa. Āmō, nererekoivai aiko mǎ'ē ve nekuwa. Āmō, poroavay aiko mǎ'ē nekuwa teve ipi. Ava mō erereko ai remē, naovajai āmē ipi. Ajimomāatā kōrijō āmē aiko ipi. ¹¹ Ātiokia taa pē aposiko remē itōkō a'e wānà kō nivoi erereko. Ikoniū taa pē aposiko remē itōkō a'evō teve erereko kupa. Āmō, Risara taa pē aposiko remē itōkō a'evō erereko kupa. A'e a'e wānà kō itōkō nivoi erereko ipi. Emomorijauvay erereko kupa ipi. Ajamǎ'ē Janerōvijā ywete erereko katu iwyi kō erereko ipi.^e

¹² Aje ywete Kiristu Jesu reruparà mō jaiko remē, nivoi janerereko kupa ipi. ¹³ Nivoi mǎe kō nikatui ekoi ipi. Āmō, Janejare'e ayvu rē poromo'e rǎ'āga mǎe kō nikatui ekoi ipi. Ajaire ywesō si nikatu'āi ekoi kupa ky'y. Poromoripe jētà iko kupa. Āmō, ovote ojiupi tē ojimoripetā iko kupa. ¹⁴ Ajamǎ'ē āmō rupi teve jane jaiko, tuku. Ajawyi oromotekokuwa ee mǎ'ē rē terejimotekokuwa jē neiko ipi, “aje ywete” ere ijupe maekwerà rē. A'e tererovija katu jē ikō neiko ipi nē. Nekuwa nemotekokuwaarerà kō temirovija kō rōmō kō tē ekoi rewarà mō aepo a'e neupe. ¹⁵ Neja'yry remeve neenu Janejare'e ayvu e'e. Kee e'i maekwerà rē nejimotekokuwapa neiko: “Janejare'e janerereko katu jimomorijau wasua wyi ipi”, e'i maekwerà rē nejimotekokuwapa neiko. “Kiristu Jesu rē jajirovija remē janerereko katu”, e'i maekwerà rē. Aepo jaa rē nejimotekokuwapa neiko Janejare'e ayvukwerà rupi. ¹⁶ Pirujē Janejare'e ayvukwerà aje ywete mǎ'ē tē. Janejare'e tē wayvukwerà okusiwaoka janeupe ipi. O'Āg rupi omotekokuwaoka jane kō tokusiwa kupa ipi. Ajawyi ijayvukwerà ikatuay wete poromotekokuwaa rōmō ekoi. A'e rupi tē aje ywete mǎ'ē jakuwa ipi. Āmō, jakuwa ava mō nivoi poromo'e remē. Jaovajarī āmē ipi. Āmō, a'e rupi nivoi ekoia jakuwa. Āmō, ivo katu ekoia jakuwa teve ipi. Pirujē

^d 3.8 Jisyry. 7.11,22; 9.11   ^e 3.11 J.K.R. 13.14—14.20

a'evo 'evoa kō rē jamovyvy Janejare'e ayvu toenu kupa. ¹⁷Janejare'e opota wemīgwai e'ey rōmō tijaiko ipi. A'evoa rōmō wayvu okusiwaoka janeupe, āwisō upi tijajimotekokuwavy jaiko ipi. A'e rupi tē ivo katu jaiko ipi.

4 ¹[Age'e janeposikoa rā rē aporegetatā neupe ky'y.] Janejare'e reminu rōmō aporegetatā neupe. Āmō, Kiristu Jesu reminu rōmō ve. Kāramō, Jesu uu mijē remē, poromoe'yi mā'ē rōmō uutā ky'y. A'evo remē nokājāive māe kō omoe'yitā. Okājā maekwerā kō ve omoe'yitā. Jōvijā wasu rōmō owyjtā uu a'evoa rōmō. A'e reminu rōmō tē oromotekokuwatā eayvukasia rupi. ²Ajawyi kee a'e neupe, tuku. Jesu rekoa e'e ikō teremojenu jenu erokwa ipi nē. Terejimokasiay ikō imojenua rē nē, a'e neupe. Wenu takatu māe kō pē teremojenu jenu erokwa ipi. Āmō, noenu tari māe kō pē teve teremojenu jenu erokwa. Ava mō nivoi ekoi remē, teremotekokuwa ikō ipi nē. “Moko ere sō. Nikatui moko ere remē”, ere ikō ijupe kō ipi nē. “Ivo katu tekoua rupi jēsi eiko”, ere ijupe kō. Teremogeta kō imokasi kō ipi. Ikatusa rupi tē ikō teremotekokuwa kō ipi nē. Tanererekoiva e'ā ikō imojenua nē.

³Kee rewarā mō aepo a'e ene. Kāramō jane kō keetā ekoi kupa. Jesu ayvu aje ywete mā'ē noenu ta'āi 'eteay kupa. Ayvu wemimotarā rē kōrijō tē ojimotekokuwa rā'āgatā iko kupa. A'evoa rōmō poromoe' rā'āga māe kō weka titetā omo'earā kō rōmō kupa. Ayvu opota wenu mā'ē mojenuarā kō kōrijō tē weka titetā kupa. A'e kō pē ojimotekokuwaoka rā'āgatā āmē kupa. ⁴Tysi Jesu rekoa wyi opoi ywe'e titetā tē kupa ky'y, enu tare'ā mō kupa. Poromoe' rā'āga māe kō ayvu kōrijō wenu katutā kupa ipi. “Ayvu e'e tē” e'i titetā ikuwa e'ā poromoe' rā'āga māe kō ayvu pē kupa. ⁵Ajawyi nemo'e kō tarepe remē, nemomorijautā āmē kupa. Ajawyi terejireko katu ikō, nemomorijau ipe kupa ipi remē nē, a'e ene. Ajamā'ē toporomoe' jē ikō neiko ipi nē, Jesu rekoa rē. Tereposiko katuay poromotekokuwaa rōmō neiko Janejare'e remīgwai e'ey rōmō.

⁶Āwīvo erekovijarerā mō ene eiko, a'e neupe. Temijatarā tē ije ky'y. Ke'īma emānōa 'arā ky'y. ⁷Erōvijā Jesu, “Ekwa eayvu katu mojenu erokwa”, e'ipa ije maekwerā rupi katu aiko, ajaate age'e aiko. Napoi eposikoa wyi, emomorijauway ipe kupa remē. Ajirovija jē Jesu rē aiko ipi. Ajawyi epy'a katu jē aiko, emānōa renone. ⁸Janejare'e ekuwapa. Māerā aiko karuarutā ipyri ky'y. Janerōvijā ywete ivo katuay mā'ē tē. Ivo katuay poromoe'yi mā'ē tē. Omowaitetā nivoi māe kō ivo māe kō wyi. Āmē sōsi pirujē ivāea omoa'u māe kō weraapatā opyri toiko karuaru kupa ky'y.

“Ejo eresa”, e'i mā'ē

⁹Āmō, kee a'e ene. Kuisse'ē ejo eresa, a'e ene. ¹⁰Ejimorypa kō pirujē ojisyrypa ewyi oo. Temasi ve ojisyry oo. Emimotarā ywesō ikasiay ijupe, Jesu rekoa wyi. Ajawyi ereity oo Tesaronika taa kyty. Āmō, Keresesī

teve ojisyry oo ewyi. Karasia yvy kyty oo. ãmõ, Titu ve Taumasia yvy kyty oo. ¹¹Rukasi kõrijõ tè opyta jê epyri. Ajawyi ejo kuiseẽ ike eresa, a'e neupe. Ejimorypa Maku ve eesa eru nerupi. Epãtavõ kuwa eposikoa rè, Jesu ayvu mojenua rè. ¹²Ejimorypa Tikiku amonopa Epesu taa kyty toposiko. ¹³ãmõ, kee a'e ene. Jypy remẽ eyru poko Kapu retã mè aity ajo, Toraji taa pe wyi ajo remẽ. Nejo remẽ, a'e ve eeru ije ãmẽ. ãmõ, ekareta ojikusiwa mãe kõ ve eeru ije. ãmõ, [Janejare'e ayvukwerà] kaneiru pirera sikãgwerà rè ojikusiwa mãẽ ve eeru ije. A'e wyi ywesõ tanerearai e'ã ikõ nejo remẽ iwyi nẽ.

¹⁴Aresãtiri separari^f rewarà emojaiwe ywete. Ajawyi Janerõvijã ywete erepytã ajaire, emojaiwearerà rè. ¹⁵Ajawyi terejireko katu ikõ Aresãtiri wyi nẽ, a'e ene, omojaiwe Jesu koty rewarà kõ ipi rewarà mõ. Ojimoape kõrijõ oreremimojenuwerà renu tare'ã ipi.

¹⁶ãmõ, kee a'e ene. Tekoua kuwaparà rovake ereru tajireko katu kupa remẽ, naiko pe'ĩ ekoty rewarà mõ. Pirujê ereitypa katu oo kupa. Ava jê rãwã, "Ikatuay Pauru", e'i tekoua kuwaparà pè mãẽ. Ajamãẽ kee a'e Janejare'e pè a'e kõ pewarã mõ: "Papa, ereity oo kupa. Ajamãẽ, teremomorijau kõ e'ã", a'e ijupe. ¹⁷Pirujê ereity ipe oo kupa. Ajamãẽ Jõvijã Jesu nereity'ãi ãmẽ. Epãtavõ jê emokasi jê, ãwisõ ijayvukwerã pirujê jane kõ pè tamojenu jê erokwa. Pirujê Juteu rãwã mãe kõ pè tesõ amojenu erokwa ãmẽ. Janejare'e nejukaokarive a'evõ taiko jê aiko rãmõ. ¹⁸Pirujê nivoia pe wyi erereko katu jêtã erereko, ajaate ereraatã wena kyty opyri taiko karuaru. A'e kuwasi jamoe'e karuaru kuwa mijã. Ô'õ, awyje katu ãwivo jamoe'e karuaru jaiko ipi.

Kareta moawyjejaa

¹⁹Apota ajimory Pirisira rè kareta akusiwa mãẽ rupi.^g ãmõ, imẽnã Akira rè apota ajimory. Nemãẽ ee kõ remẽ, aepo ere ijupe kõ. Aepo ere teve Onesipuru pè, etãrãgwerã kõ pè teve. ²⁰Ejimorypa Erasitu Koritu taa pè opyta oposiko ky'y.^h ãmõ, ejimorypa Toropimu Miretu taa pè aity ajo, itekorã rewarã mõ. ²¹Kuiseẽ ejo eresa ajawyi. ãmãnã kyrypy e'ãve ejo eresa, a'e ene.

Kejõ opota ojimory nere eremikusiwarerã rupi. Eupuru. ãmõ, Putẽ. ãmõ, Rinu. ãmõ, Karautia. ãmõ, pirujê ike rupiwarã kõ, Jesu koty rewarã kõ. Mokojejõ opota ojimory nere mãe kõ.

²²Janerõvijã ywete ikõ nepyri toiko ipi nẽ, a'e ene. ãmõ, tanerereko katu teve ikõ okatuaya rupi nerereko ipi nẽ, a'e ene.

[Awyjepa akusiwa kareta neupe ajupa.]

^f 4.14 *Ferro*   ^g 4.19 J.K.R. 18.2,18-19,26; Rom. 16.3; 1Kor. 16.19   ^h 4.20 J.K.R. 19.22; Rom. 16.23; J.K.R. 20.4; 21.29